

Щоб підтримати ці позитивні тенденції в українських родинах буде потрібно не лише допомогти їм покращити свій добробут після перемоги, але й інакше подивитися на розподіл ролей у родині і підтримати змінами на ринку праці, щоб жінкам було легше поєднувати роботу і родину, а чоловікам приділяти більше часу родинам, які потрібно не лише захищати у час війни, але й огортати турботою у мирний час.

Муравльова Марія Сергіївна
Державний біотехнологічний університет
Науковий керівник – канд. соц. наук, доц. Борюшкіна О.В.

ВПЛИВ ЗВО НА ФОРМУВАННЯ ЦІННОСТЕЙ В СТУДЕНТСЬКІЙ СПІЛЬНОТІ

Впродовж століть університети були осередками, де культивували людську жагу до пізнання, осмислення дійсності, формували культуру постановки великих питань і пошуку правди. Практично кожна доросла людина в Україні має практику студентського життя, яке є важливим етапом як набуття знань, професії, так й етап соціалізації в суспільстві. Коли студент тільки вступає на навчання до вищого закладу, він приходиться зі своїм соціальним капіталом, певними цінностями, які він отримав в процесі первинної соціалізації за допомогою родини, друзів та школи. Ми кажемо про певні етичні та моральні правила суспільної взаємодії, бо цінності та ціннісні орієнтації виступають основою соціальної дії.

Важливою соціальною групою для вивчення соціологів є студентство. Студентство – це група з перехідним соціальним статусом (студенти не мають професії, власного стабільного заробітку, більшість з них ще не мають власної сім'ї та дітей тощо), тому студентство містить в собі значний структурний й діяльнісний потенціал. Соціологічне дослідження сучасного студентства відкриває можливості побачити перспективи розвитку суспільства. В аспекті вивчення цих цінностей важливе значення має виявлення чинників, які на них впливають: освітніх (які стосуються деяких аспектів культури закладу вищої освіти); соціального походження; соціально-демографічних тощо

У 2022 році нами було проведено соціологічне дослідження, в ході якого було опитано 352 студентів, які навчаються в різних університетах України. Метою дослідження: було дослідити цінності та ціннісні орієнтації студентів (студентської молоді), та з'ясувати вплив на систему цінностей наступних чинників: 1) «освітніх» (академічних принципів ЗВО, галузі, курсу навчання); 2) соціального походження (матеріальне становище, сімейні принципи; місце проживання); 3) соціально-демографічних (стать, вік), майбутні професійні преференції.

Згідно аналізу отриманих даних, ми можемо побачити, що у 2022 році, головною цінністю є «відчуття захищеності», її обрало 47,1% студентів, а це вказує на те, що вони цінують себе та свою безпеку або відчувають себе у вищому закладі захищеними. Далі респонденти обирали «самостійність» (46,9%), як головну цінність, що означає, направленість студентів на самовідповідальність та бажання корегувати власне життя, вихід з під «батьківської» опіки.

Наступною була «повага до викладачів», 45,7% опитаних респондентів вказали на важливість даної цінності, з одного боку це показник вдалої взаємодії із академічною спільнотою, а з іншого - це вдалий приклад вписування у суспільну ієрархію та інтеріоризація «правил освітньої гри». Можна стверджувати, що не кожний студент вмів та хоче складати чудові навчальні стосунки з викладачами, є ті кого влаштовують певні формальні та поверхневі стосунки. Цінність «досягнення» обрало 44,9% тому що досягання в житті грають велику роль та добре мотивують, в українському суспільстві навіть оцінюють людей за рівнем досягнень.

На наступній позиції розміщується «творчість» - 44,3%, це істотний показник кількості творчих людей в вищому закладі, який вказує на різнонаправленість студентства. Не завжди студенти свідомо обирають напрям який ближче до них, до складу їх світогляду. Наприклад:

студент вибрав спеціальність в медичній сфері, але його захоплення - малювання або гра на скрипці, тому він не дивлячись на певний прагматичний підхід до професійного вибору цінує можливість розкрити себе в вищому навчальному закладі як істинний творець. Далі йде цінність «доброта» (40,6 % респондентів), майже половина опитаних цінують доброту як до себе, так і до навколишнього середовища. Цінність «безпека студента» обрали 39,5%, різниця від цінності «відчуття захищеності» в практичній основі, тобто наскільки безпечно знаходитися в вищому закладі та в гуртожитку, умови та рівень безпеки приміщення, річ не про відчуття, а фактичну, реальну безпеку.

Наступний пункт це «самореалізація» (34,9%), що вказує на вплив університету на студента, коли він розуміє що йому потрібно реалізовувати себе як особистість та як фахівець. Показником вдалих взаємовідносин між вищим закладом та студентом, можна назвати цінність «задоволення від навчання», в нашому дослідженні її обрали 34,7% респондентів, відчуття задоволеності допомагає долати освітні та професійні стреси та отримувати нові знання з максимальною ефективністю.

Якщо брати до уваги цінність «університетські традиції», то її підтримали 32,1% студентів, цей результат вказує на рівень толерантності до таких заходів серед студентства, які через певні незручності (велика кількість людей, гучна музика) та свої переконання (релігійні традиції) відсторонюються від різноманітних університетських свят. На останньому місці «визнання думки» та «лідерство» - 30,1%, через це ми можемо констатувати, що серед студентів майже 1/3 мають в пріоритетах ці цінності, це важливо в будівництві власної кар'єри та кола друзів, відносин та духовного розвитку.

Отже, університет є важливим фундаментом соціалізації в суспільстві, шляхом та інструментом вдосконалення свого психологічного стану та різноманітних комплексів, отримання певних фахових та професійних компетенцій. Завдяки університету та академічній спільноті студентство набуває певні цінності, що в майбутньому допоможуть стати відповідальними, впевненими, само реалізованими та проявляти власне лідерство в суспільстві та в родині.

Христосов Костянтин Сергійович
Державний біотехнологічний університет
Науковий керівник – канд. соц. наук, доц. Борюшкіна О.В.

МУЗИЧНА ЗАМКНУТІСТЬ У МОЛОДІЖНОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Розвиток людства з давніх-давен і до сьогодні пов'язаний з формуванням та становленням певних цінностей, які присутні у кожній нації. Музика є, без сумніву, одним з найцінніших скарбів кожного народу. Сьогодні більшість людей не уявляє свого життя без музики. Для когось вона є життям, професією, для когось просто засобом для відпочинку, розслаблення, заспокоєння та створення хорошого настрою. Музика є невід'ємною частиною життя суспільства, в сучасному світі вона супроводжує людину майже повсюди, але здебільш за все, це «погана» музика, яка створена не заради творчості і самовираження композитора чи музиканта, а заради заробітку грошей.

Причин тяжіння людини до «поганої» або примітивної музики є декілька, вони легко виділяються шляхом спостереження за музикальним смаком соціуму, найбільш ярко виражені у молодого покоління бо воно знаходиться під більшим впливом поп-музики. Щоб виявити, які музичні уподобання переважають у сучасному молодіжному середовищі можна взяти до уваги дослідження, яке проводились Соціологічною групою «Рейтинг» у вересні 2019 року, найулюбленішими стилями музики для українців є поп-музика (26%), класична (25%) та народна музика (21%), а також шансон (18%). Далі у рейтингу музичних вподобань рок (14%), танцювальна музика/диско (12%), клубна музика (8%) та джаз (7%). Реп, романси та духовну музику вибрали по 6%, електронну, блюз та хіп-хоп любляють по 4%,